
INHOUD

Voorwoord		11
DEEL I	BASIS VAN DE MENTOR	13
Hoofdstuk 1	Mentor, een vak apart	15
	1.1 Werken in teams	17
	1.2 Mentor willen zijn	18
	1.3 De beginnende mentor	19
	1.4 Mentor: zijn, doen en kunnen	21
	1.4.1 Zijn	21
	1.4.2 Doen	21
	1.4.3 Kunnen	22
	1.5 Jezelf durven zijn	23
	1.6 Mandaten van de mentor	25
	1.7 Duo-mentoraat	25
	1.8 Keuzementoren	26
	1.9 Mentor zijn en blijven van alle leerlingen	27
Hoofdstuk 2	De dynamische driehoek	28
	2.1 Samenwerking	28
	2.2 De dynamische driehoek	30
Hoofdstuk 3	Loyaliteit	33
	3.1 Loyaliteitsconflicten	34
	3.2 Meerzijdige partijdigheid	36
	3.3 De betere ouder	37
	3.4 Hiërarchieën	38
	3.4.1 Emotionele hiërarchie	38

	3.4.2	Verantwoordelijkheidshiërarchie	39
	3.4.3	Deskundigheidshiërarchie	39
Hoofdstuk 4		De balans van geven en ontvangen	41
	4.1	Complimentjes	43
	4.2	Partnerschap	44
DEEL II		DE MENTOR AAN HET WERK	49
Hoofdstuk 5		Gespreksvoering	51
	5.1	Interventies	52
	5.2	Niveaus in een gesprek	56
	5.2.1	Het inhoudsniveau	58
	5.2.2	Het procedureniveau	58
	5.2.3	Het interactieniveau	58
	5.2.4	Het gevoelsniveau	58
	5.3	Soorten gesprekken	59
	5.3.1	Het kennismakingsgesprek	59
	5.3.2	Het studievoortgangsgesprek	63
	5.3.3	Het begeleidingsgesprek	66
	5.3.4	Het disciplinegesprek	68
	5.3.5	Het slechtnieuwsgesprek	70
	5.3.6	Het toekomstgesprek	72
	5.4	Een andere visie op problemen	73
	5.4.1	Destructief en constructief	75
	5.4.2	Erkenning	77
	5.4.3	Tot slot	78
Hoofdstuk 6		Gesprekken met collega's	79
	6.1	De leerlingenbesprekingen	81
	6.2	Rapportvergaderingen	82

	6.3	Begeleidings- of voortgangsvergaderingen	82
	6.4	De rapportvergadering bij de overgang	84
	6.4.1	(Niet-)willen of (niet-)kunnen?	86
Hoofdstuk 7		Gesprekken met ouders/de ouderavond	90
	7.1	Inrichting van de ouderavond	90
	7.1.1	De eerste ouderavond in het schooljaar	91
	7.2	Uitnodiging voor ouders voor de tienminutenavond	94
	7.3	Voorbereiding	95
	7.4	Waar moet je het over hebben als het goed gaat met een leerling?	97
	7.5	Met of zonder leerling?	98
	7.6	Hoe win je het vertrouwen van ouders?	99
	7.7	Kritische ouders	100
	7.8	Veelkleurig mentoraat	102
Hoofdstuk 8		Erkennen, verwerpen en negeren	105
	8.1	Basisomgangsvormen	105
	8.2	Nog een voorbeeld	108
Hoofdstuk 9		Hoe maak je van de klas een groep?	110
	9.1	Groepsprocessen	111
	9.2	Kennismakingslessen	116
Hoofdstuk 10		Het mentoruur en de begeleidingsles	124
	10.1	Het mentoruur	124
	10.2	Respect en zelfvertrouwen	125
	10.2.1	Lessen rond het thema respect en zelfvertrouwen	126
	10.2.2	Omgaan met ieders belangen (ook die van jezelf)	128

10.3	Studievaardigheden	130
10.3.1	Studiegewoontes	132
10.3.2	Regelmaat en plannen	132
10.3.3	Werkplek	133
10.3.4	Afwisseling	133
10.3.5	Controleren	134
10.3.6	Motivatie	136
10.4	Meten is weten	136
10.4.1	Schoolvragenlijst	137
10.4.2	Vragenlijst Studievaardigheden	137
10.4.3	Sociogram	138
10.4.4	Vragenlijsten	138
10.4.5	Persoonlijk sociogram	139
10.5	Het maken van keuzes	140
10.6	Motivatie vroeger en nu	143
10.7	Werken met een leerlingvolgsysteem	144
Hoofdstuk 11	Omgaan met verschillen	148
11.1	Vershillen volgens Human Dynamics	148
11.2	Vershillen in leerstijlen	151
11.3	Meervoudige intelligentie	152
11.4	Koester verschillen	154
DEEL III	DE MENTOR ALS SPECIALIST	157
Inleiding		159
Hoofdstuk 12	Faalangst	160
12.1	Hoe herken je faalangst?	161
12.2	Wat kan de school doen?	163
Hoofdstuk 13	Pesten op school	165
13.1	Hoe herken je pesten?	166

13.2	Wat kan de school doen?	168
13.3	De No Blame-methode	171
Hoofdstuk 14	ADHD	175
14.1	Hoe herken je ADHD?	176
14.2	Omgaan met een ADHD'er	178
14.3	Wat kan de school doen?	180
Hoofdstuk 15	Dyslexie	183
15.1	Hoe herken je dyslexie?	185
15.2	Wat kan de mentor doen voor een dyslectische leerling?	187
15.3	Wat kan de school verder doen?	189
Hoofdstuk 16	Sociale vaardigheden	191
16.1	Wat kan de school doen?	192
16.2	Hoe diagnosticeer je een sociaal onhandige leerling?	193
16.3	Wat kan de mentor doen?	194
Hoofdstuk 17	Hoogbegaafdheid	196
17.1	Hoe herken je hoogbegaafdheid?	197
17.2	Hoogbegaafd! Wat nu?	199
17.3	Wat kan de school doen?	200
Hoofdstuk 18	Hoogsensitieve leerlingen	203
Hoofdstuk 19	Rouw en verdriet	206
19.1	De rouwende leerling	208
19.2	Wat de school kan doen?	209

Hoofdstuk 20	Omgaan met social media	211
20.1	Enkele aanbevelingen	213
20.2	Smartphone: vloek of zegen?	217
Hoofdstuk 21	Passend Onderwijs	220
21.1	De kernwaarden uit Passend Onderwijs	220
21.1.1	Zorgplicht	220
21.1.2	Schoolondersteuningsprofiel	221
21.1.3	Samenwerkingsverbanden	221
21.1.4	Referentiekader	221
21.2	Passend Onderwijs en ouders	221
21.3	Wat nu?	224
21.4	Passend Onderwijs; respectvol partnerschap	225
Nawoord		227
Literatuuroverzicht		228